

ชื่อเรื่อง “การพัฒนาาระบบสารสนเทศรายงานผลการคัดกรองหญิงตั้งครรภ์เสี่ยงผ่าน Google map”

ชื่อคณะวิจัย นางจตุพร สุขสำราญและกลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ 10

อุบลราชธานี

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นางจตุพร สุขสำราญ

สถานที่ติดต่อ ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี โทรศัพท์ 045-251267-9 ต่อ 319

e-mail :Jatu_718@hotmail.com

บทนำ การตั้งครรภ์ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อกำเนิดชีวิต ยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยแม่และเด็กมุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแม่และเด็กที่มีคุณภาพ ภายใต้กรอบแนวคิด การเตรียมตัวของแม่ก่อนตั้งครรภ์ ด้วยภาวะโภชนาการที่ดี และตั้งครรภ์เมื่ออายุที่เหมาะสม การตรวจสุขภาพก่อนตั้งครรภ์ เมื่อตั้งครรภ์ต้องไปฝากครรภ์เร็ว ฝากครรภ์ครบตามที่กำหนด หญิงตั้งครรภ์ทุกคนได้รับการคัดกรองความเสี่ยง เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงจะส่งผลกระทบต่อแม่และทารกในครรภ์ โดยอาจทำให้เกิดอันตรายหรือเสียชีวิตได้ทั้งในขณะตั้งครรภ์ คลอด หรือหลังคลอดได้ ในปีงบประมาณ 2557 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพกลุ่มเด็กปฐมวัย/สตรี โดยอัตราส่วนมารดาตายไม่เกิน 15 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน สาเหตุการตายของมารดา 1 ใน 3 เกิดจากการบริหารจัดการการคลอดและ 2 ใน 3 มารดาตายมีโรคหรือภาวะโรคเช่นความดันโลหิตสูงเบาหวานโรคหัวใจ ฯลฯ โดยมีสาเหตุการตายจากภาวะตกเลือดหลังคลอด(PPH) จากภาวะความดันโลหิตสูง ชัก ขณะตั้งครรภ์(PIH) จาก unsafe abortion จาก medical complications(โรคหัวใจ และอื่นๆ) ซึ่งยังสูงกว่าเป้าหมายพัฒนาสุขภาพสตรี (MDGS) ที่กำหนดให้ลดอัตราการมารดาตายลดลง 3 ใน 4 โดยให้ลดลงเหลือ 13 ต่อการเกิดมีชีพแสนคนในพ.ศ. 2558 แสดงว่าปัญหาการตายของมารดาจากการตั้งครรภ์และการคลอดยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ จากรายงาน ก2 ปี2558-2560 พบว่าหญิงตั้งครรภ์ทั้งหมดที่ได้รับการคัดกรองความเสี่ยง ร้อยละ 28.94 ,31.09 และ 39.58 ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากเพราะหญิงตั้งครรภ์ทุกคนควรที่ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงร้อยละ 100 ศูนย์อนามัยที่ ๑๐ อุบลราชธานี ในฐานะหน่วยงานส่วนภูมิภาคของกรมอนามัย ได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศรายงานผลการคัดกรองหญิงตั้งครรภ์เสี่ยงผ่าน Google map ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเทคโนโลยีแผนที่ออนไลน์ มาพัฒนาระบบให้ใช้งานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ สามารถเข้าใช้งานค้นหาหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงได้

วิธีการศึกษา/การดำเนินงาน เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในกลุ่มโรงพยาบาลแม่ข่ายในเขตสุขภาพที่ 10 โดยใช้แบบเก็บข้อมูลหญิงตั้งครรภ์มาฝากครรภ์ ที่มีความเสี่ยง ตามสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ใช้แผนที่กูเกิ้ล (Google Maps) คือ บริการที่กูเกิ้ลได้ให้ผู้ใช้ไม่ต้องดาวน์โหลดโปรแกรมใด ๆ ในการดูแผนที่ เพียงใช้โปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ที่ใช้เป็นประจำอยู่แล้ว ก็สามารถค้นหาตำแหน่งที่ตั้งของบ้านหรือหน่วยงานที่ต้องการได้ รวมถึงการปักหมุดให้กับสถานที่ต่าง ๆ ได้ ทางศูนย์อนามัยที่ 10 จึงได้นำประโยชน์ของ Google Maps มาใช้โดยให้โปรแกรมเมอร์สร้างรูปแบบการลงข้อมูล แล้วให้โรงพยาบาลที่เป็นแม่ข่ายในเขตสุขภาพที่10 ส่งข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงมาที่ศูนย์อนามัยที่ 10 เพื่อนำข้อมูลมาลงในโปรแกรมทุกเดือน

ผลการศึกษา จากการพัฒนาาระบบสารสนเทศรายงานผลการคัดกรองหญิงตั้งครรภ์เสี่ยงโดยใช้ Google Maps พบความเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์ที่พบมากที่สุดคือหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุมากกว่า 35 ปีร้อยละ 43.0 รองลงมาคือภาวะโลหิตจาง ร้อยละ 29.5 และเคยผ่าตัดคลอดในครรภ์แรก ร้อยละ 20.5

อภิปราย สรุป และข้อเสนอแนะ จากการพัฒนาาระบบสารสนเทศบนแผนที่ออนไลน์ ทำให้เราทราบสถานการณ์แต่ละพื้นที่ที่มีจำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงก็คน เสี่ยงในเรื่องอะไรและสามารถจัดการความ

เสียงหรือส่งต่อได้เท่าไร สามารถนำข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงมาบริหารจัดการ วางแผนการดูแลต่อได้ หากเราพัฒนาให้ทุกสถานบริการ เช่น รพช/รพ.สต.สามารถลงบันทึกได้เอง และโรงพยาบาลจังหวัดช่วยบริหารจัดการ ดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงให้สามารถเข้ารับบริการที่เหมาะสมก็จะช่วยอัตราการตายของมารดา และการเจ็บป่วยของทารกในครรภ์ได้

เอกสารอ้างอิง

ศูนย์อนามัยที่ 6 ขอนแก่น .2554.คู่มือการดูแลผู้ตั้งครรภ์แนวใหม่.กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

ศักชัย ศรีมากร.2555.การพัฒนาระบบสารสนเทศบนแพลตฟอร์มนออนไลน์ของหอพักเครือข่ายมหาวิทยาลัยราช

ภัฏลำปาง.วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม 2555 – ธันวาคม 2555.



กรมอนามัย

ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี